

Матеріали науково-практичної Інтернет-конференції викладачів, молодих вчених та здобувачів вищої освіти

Інноваційні підходи до формування та управління антропогенними і природними екосистемами півдня України

*18 - 19 березня 2020 р
м. Херсон*

Обстеженням визначалися причини і ступінь ураження лісових культур, чисельності шкідливих комах, огляд надземної частини та розкопування кореневої системи, з метою встановлення її стану, ураженість хворобами.

На обстежених ділянках лісових культур Сосни кримської в рядах задерніння відсутнє, в міжряддях - середнє.

Для визначення заселеності ґрунту личинками коренегризів було розкопано ями $1 \times 1 \times 1,5$ м в ряду та міжряддях. Результати ґрунтових розкопок такі: наявність личинок мармурового хруща в посадках лісових культур в перерахунку на третій вік $2,1 - 4,7$ шт/ m^2 , що перевищує критичну щільність заселеності майже у 9 разів і більше.

Отже, основною причиною загибелі лісових культур в Олешківському лісництві є пошкодження коренів саджанців сосни кримської личинками хрушів.

ЩОДО БІОТИЧНОГО РІЗНОМАНІТТЯ ХВОЙНИХ ЛІСОВИХ БІОГЕОЦЕНОЗІВ НА ОЛЕШКІВСЬКИХ ПІСКАХ

А.В. Покотилюк – здобувач вищої освіти, ДВНЗ «Херсонський ДАУ»

М.Ф. Головашенко – к. с.-г. н., доцент, ДВНЗ «Херсонський ДАУ»

В умовах Олешківських пісків на даний час лишається не вивченим питання природного відновлення насаджень сосни, які, як відомо, генетично і екологічно найкраще відповідають конкретним кліматичним умовам [1]. Крім того, при створенні лісових культур сосни спрощується будова деревостанів та збідлюється біотичне різноманіття лісових біогеоценозів.

Вище вказане вимагає детального вивчення та впровадження у виробництво в соснових лісах Степової зони України несуцільних систем рубок, які і були розроблені науковцями з метою відновлення природних насаджень. Результати тривалих спостережень за природним поновленням в сосняках свіжого бору (A_2), зростаючих в північному Степу України (Ізюмський пристеповий бір), які були пройдені поступовими рубками в комплексі зі сприянням поновленню (нарізкою борозен), показали перспективність застосування в цих умовах спрощених рівномірних поступових рубок [2]. При цьому, щоб поновлення сосни відбувалося добре слід при проведенні рівномірних поступових рубок зімкненістю намету деревостану витримувати в межах 0,55-0,6 та сприяти утворенню сходів шляхом нарізки неглибоких борозен з одночасним розпушуванням їх dna, а також бажано застосовувати ці рубки у врожайні та вологі роки [3].

На Олешківських пісках деревостани сосни переважно формуються з нерівномірною зімкненістю намету, а тому в них доцільно випробувати розроблені ще у минулому столітті М.А. Красновим групово-поступові рубки, які в жорстких кліматичних умовах Бузулукського бору дали непогані

результати щодо природного відновлення сосняків і були широко впроваджені у виробництво [4].

ЛІТЕРАТУРА:

1. Свириденко В.Є., Бабіч О.Г., Киричок Л.С. Лісівництво. - Київ: Арістей, 2004. 544 с.
2. Головащенко Н.Ф., Манойло В.О., Павленко А.В. Особенности естественного возобновления и первый опыт постепенных рубок в сосняках Изюмского бора. *Оборудование и инструмент: Международный информационно-технический журнал*. Харьков, 2006. № 2 (74). С. 28-30.
3. Головащенко М.Ф. Щодо відпаду самосіву сосни при застосуванні поступових рубок в Пристепових борах України. *Таврійський науковий вісник: Науковий журнал*. Херсон: Грінь Д.С., 2015. Вип. 91. С. 183-187.
4. Краснов М.А. Результаты группово-постепенных рубок в Бузулукском бору. *Лесной журнал*. № 4. 1962. С. 34-40.